

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮНИЙ
АСУУЛГА

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон
Утас: 26-70-16, Факс: 32-70-16
E-mail: stategreathural@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2025. 06. 10 № 23

**Органик бүтээгдэхүүний тухай хуулийн
хэрэгжилтийн талаар**

Органик хүнсний тухай анхдагч хуулийг 2016 онд баталснаар Монгол Улсад органик үйлдвэрлэл эрхлэх эрх зүйн орчин бүрдэж эхэлсэн. Органик хүнсний бус түүхий эд, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, боловсруулах, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх, төрөөс органик бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжих, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх, экспортыг нэмэгдүүлэх чухал ач холбогдол бүхий Органик бүтээгдэхүүний тухай хуулийг 2024 онд шинэчлэн найруулж баталсан. Гэвч өнөөдрийн байдлаар улсын хэмжээнд органик бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нэг хувьд ч хүрэхгүй байна.

Хууль 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа боловч өнөөдрийг хүртэл хүнс, хөдөө аж ахуйн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага нь энэ асуудлыг хариуцсан мэргэжилтнүүдийг томилоогүй, ажлын байрны тодорхойлолтод тусгаж өгөөгүй, дэмжлэг урамшуулал болон бусад асуудлаар нарийвчлан зохицуулах шаардлагатай журам, дүрмийг боловсруулж батлуулаагүй байна.

Органик бүтээгдэхүүний тухай хуульд төрөөс үзүүлэх дэмжлэгүүдийг нарийн тусгаж өгсөн ба түүнийг хэрэгжүүлснээр байгаль орчин, эко систем, хүний эрүүл мэндэд ээлтэй органик үйлдвэрлэл хөгжиж, зах зээлд өрсөлдөх чадвар сайжирч, бүс, орон нутгийг хөгжүүлэх, орон нутагт ажлын байр бий болгох, органик хүнс, бүтээгдэхүүнээр хүн амаа хангах, экспортод гарах боломж бүрдэх эх үүсвэр тавигдах юм.

Иймд Органик бүтээгдэхүүний тухай хуулийн хэрэгжилт, гарч байгаа хүндрэл бэрхшээлтэй асуудал, нийгэмд үзүүлж байгаа эерэг, сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, цаашид тухайн хууль тогтоомжийг зохистой, үр дүнтэй хэрэгжүүлэх боломжит хувилбарыг тодорхойлох зорилгоор Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.2, 8 дугаар зүйлийн 8.1.1.3, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1, 6 дугаар зүйлийн 6.1.2, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 113 дугаар зүйлүүдийг тус тус үндэслэн Танд дараах асуулгыг тавьж байна.

1.Хууль батлагдсанаар журам 14, аргачлал, жагсаалт 2, баталгаажуулалтын гэрчилгээ болон дотоод хяналтын хуудасны загвар, мэдээллийн санд хэрэглэгчээр бүртгүүлэх маягтын загвар батлагдсан батлагдсан эсэх, холбогдох тайлбар мэдээлэл;

2.Органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн аж ахуйн нэгжийн орлогод ногдох албан татварыг орлого олж эхэлсэн эхний таван жилд 100 хувиар, дараагийн таван жилд 50 хувиар хөнгөлөх заалтын хэрэгжилтийн талаар;

2025000037

3.ХХААХҮЯ-ны өмчлөлд бүртгэлтэй байгаа органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдгийн "органик хүнс" гэснийг "органик бүтээгдэхүүн" болгох шийдвэрийн хэрэгжилт;

4. Хүнсний бус түүхий эд, бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт зохих эжрийн дагуу хийгдэж байгаа эсэх;

5.Олон улсын байгууллагын гишүүнчлэлийн төлбөр, органик бүтээгдэхүүнийг экспортлоход зориулсан хөрөнгө оруулалтад зориулан арилжааны банкнаас авсан зээлийн 50-иас доошгүй хувийг төрөөс хүүгийн дэмжлэг үзүүлэх, органик бүтээгдэхүүнтэй холбогдох мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг улсын төсвөөс санхүүжүүлэх зэрэг асуудлыг шийдвэрлэх гарц, механизмыг хэрхэн бүрдүүлж байгаа талаарх судалгаа, мэдээлэл;

6.Органик хүнсний бүртгэлийн мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааны талаар болон органик талбайн талаарх судалгаа, мэдээллийн сан бүрдүүлсэн эсэх;

7."органик", "байгалийн цэвэр", "байгалийн гаралтай цэвэр", "эко", "ногоон", "экологийн гаралтай", "экологийн цэвэр", "экологийн" "био", "биологийн", "биологийн гаралтай", "биологийн цэвэр" гэсэн үгийг монгол болон гадаад хэлээр түүхий эд бүтээгдэхүүний шошгод байршуулах, хуулийн этгээдийн нэрээр баталгаажуулсан эсэх асуудлыг судлан шийдвэрлэх, хянах тогтолцоог хэрхэн бүрдүүлж байгаа талаарх мэдээлэл;

8.ХХААХҮЯ-ны дэргэд органик салбарын Үндэсний зөвлөл, ХХААХҮ-ийн судалгаа хөгжлийн төвд органик үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх судалгааны нэгж байгуулах, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга органик үйлдвэрлэлийг дэмжих хөтөлбөртэй байх асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэсэн талаар;

9.Шилжилтийн үеийн баталгаажуулалтын зардал, органик бордоо худалдан авсан эхний 3 жилийн зардлыг тус тус төрөөс санхүүжүүлэх бэлтгэл ажил хийгдэж байгаа эсэх, мөн сургуулийн хоол үйлдвэрлэлийн нэгж нь Ерөнхий боловсролын хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3-т заасны дагуу органик бүтээгдэхүүнийг хэрхэн хэрэглэж байгаа талаар;

10.Хүнсний тухай хууль болон Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн шинэчлэлт, хүнсний аюулгүй байдлын тогтолцоог олон улсын жишигт нийцүүлэх талаар хийгдэж буй ажил, хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний талаарх мэдээлэл.

Дээрх асуулгын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2-т заасан хугацаанд ирүүлэхийг хүсье.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН

Ч.УНДРАМ

2025000037